

ÕUN

vajab hella kohtlemist

Septembri lõpul – oktoobri algul tuleb puudelt noppida ka taliõunad.

Näpunäited säilitusõunte korjamiseks ja hoiule panemiseks annavad õunakasvatavad Piia ja Meelis Tiigemäe Järvamaalt Märjandi külast Rebase talust.

Koristusküpsuse tunnused

- Õige aeg säilitusõunu korjata on siis, kui seemne ots on pruun või seeme on poolpruun – siis on käes koristusküpsus. Seeme ei tohi olla üleni pruun, siis on vililuba üleküpnenud ja säilib märksa halvemini.
- Proovige, kas vililuba tuleb oksa küljest eriliselt jõudu kasutamata lahti.
- Ärge rebige õuna enda poole, vaid keerake teda ülespoole, siis tuleb ta kergemini oksa küljest lahti.
- Kui õunad on veel puu otsas, siis väike öökülm neid ei kahjusta.

Korjates kindad kätte!

- Paljaste kätega korjates on väga kerge koort vigastada, kui küüned on vähegi pikemad. Ei sobi ka kummitäppidega töökindad, täpid muljudavad koore ära. Kõige paremad on pehmed ja siledad puuvillkindad.
- Hoidke õunu õrnalt käes, ärge vajutage neid sõrmedega. Muljutud koht hakkab rikkuma juba kuu aja jooksul. Samal põhjusel ärge loopige õunu kasti.
- Mahakukkunud õunad ei sobi hoiustamiseks, nad on ülevalminud ja plekilised.
- Pika varre otsas olev õunakogur ei ole eriti sobiv tööriist, sest sinna sisse potsatades võib õun saada muljuda.

Hoiukoht olgu puhas

- Peske kastid puhtaks. Puitkast, kus on enne hoitud õunu või juurvilja, tuleb desinfitseerida. Kui spetsiaalset desovahendit pole, sobib ka

Kui seemned hakkavad pruunistuma, on koristusküpsus käes ja õunad tuleb ära korjata. Pildil taliõun 'Lobo'.

kaaliumpermanganaadi lahus. Puitkastid kuivatage korralikult, soovitatavalt päikese käes.

- Desinfitseerida võib vaid tühja keldrit, tehke seda paar nädalat enne õunte hoiustamist. Sobivaim on väävlisuuts, väävliküünlad selle tekitamiseks leiate aiaärist. Pärast pritsige ruum üle kustutatud lubja ja vaskvitrioli lahusega.

Parimad on plastist restkastid

- Hoiustamiseks on sobivaimad plastist restkastid. Neid valides jälgige, et restiaukude servad poleks liiga teravad, sest selline serv vigastab kergesti koort.
- Kui hoidlas on ruumi piisavalt, kasutage madalamaid kaste ja pange neisse vaid üks kiht õunu. Siis on neid hiljem ka lihtsam jälgida.
- Õunad võib ka ükshaaval pehmesse paberisse keerata, aga arvestage, et paber tõstab säilitustemperatuuri. Pärast hästi säilivad õunad ka kuivas saepurus.

Kelder jahedaks

- Õunte hoidmine kartuli ja juurviljaga ühes ruumis vähendab nende säilivust ning juurde tuleb spetsiifili-

ne "keldri maitse". Kui muud võimalust pole, isoleerige õunakastid papi ja/või tekstiiliga.

- Hoiuruumis peab olema alla 6° sooja. Tehke jahedatel õhtutel uks ööseks lahti, et ruum jahtuks vajaliku tasemeni. Alandage temperatuuri järk-järgult 1–2 kraadini.
- Veidi soojemat (umbes +6°) hoiukohta vajavad 'Talvenauding' ja 'Antonovka', muidu koor pruunistub.
- Lühiajalised külmakraadid (kuni –5°) õunu veel ei riku.
- Sobiv õhuniiskus on 80–90%. Tsementpõrandaga ruum kipub olema liiga kuiv, siis pange nurka veeanum.
- Liigniiskusest annavad märku lakke kogunevad kondensvee piisad. Vanasti kasutati niiskustaseme määramiseks kuuseoksi: kui okkad maha ei pudene, on see õige.
- Tehke keldris närilisestõrjet ja sorteerige kastid aeg-ajalt läbi, et vältida tekkinud säilitushaiguste levikut.

TARGU TALITA

Seda, milliseid sügis- ja taliõuna sorte tasub kasvatada ning kui kaua mingi sort säilib, saate teada Rebase talu kodulehelt www.rebasetalu.ee